

Державний вищий навчальний заклад
“Українська академія банківської справи
Національного банку України”

ЗВІТ

(проміжний)

ЗА ТЕМОЮ “СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ”
(номер державної реєстрації 0102U006965)

про науково-дослідну роботу

“РОЛЬ ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ”

Суми

2013

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

д.е.н., професор Козьменко С.М.

ВЗУ» СМ 2014 р.

ЗВІТ

(проміжний)

**ЗА ТЕМОЮ «СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІНАНСОВО-
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»**

(НОМЕР ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ 0102U006965)

про науково-дослідну роботу

**«РОЛЬ ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В
ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ»**

Відповідальні виконавці:

к.е.н., доцент Рекуненко Ігор Іванович

к.е.н., доцент Белова Інна Валеріївна

РЕФЕРАТ

Роль фінансово-банківської системи в економіці країни [Текст] : звіт про НДР / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» ; керівн. С. М. Козьменко ; викон. І.В. Белова, І. І. Рекуненко [та ін.]. – Суми, 2013. – 224 с.

Звіт про науково-дослідну роботу містить: 3 розділи, 225 сторінок, 39 таблиць, 39 рисунків, 82 джерела.

Об'єкт дослідження – розвиток фінансово-банківської системи.

Мета роботи – системне дослідження теоретичних і практичних аспектів впливу фінансово-банківської системи на розвиток економіки країни.

У роботі зазначено, що у будь-якій державі, незалежно від економічної системи та способу організації суспільних відносин, роль фінансово-банківської системи є надзвичайно важливою та ключовою.

Ефективність фінансової системи перш за все залежить не лише від потенціалу, а й від оптимального розміщення фінансових ресурсів, раціонального інвестування та їх ефективного використання. Передумовою даного процесу є впровадження та використання сучасних технологій та методів діяльності в сфері фінансів. Банки відіграють основну роль в утворенні оптимального середовища для мобілізації й вільного переливу капіталів, нагромадженні коштів для структурної перебудови економіки, приватизації й розвитку підприємництва. Також в роботі зазначено, що усі дії суб'єктів фінансових відносин мають бути узгоджені як з позицій індивідуальних, так і суспільних інтересів. Це вимагає комплексного підходу до управління фінансами на основі формування в країні цілісної фінансової системи.

Ключові слова: банківська система, фінанси, валютна політика, ліквідність, стабільність, маркетингові комунікації, конкурентоспроможність, фінансова стійкість, стейкхолдери, корпоративне управління, інвестиційні інструменти, первинне публічне розміщення акцій, фінансові посередники, легалізація доходів, фінансовий стрес.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	12
1.1 Оцінювання ефективності та результативності валютної політики НБУ	12
1.2 Технологія координації грошово-кредитної та макропруденційної політики в Україні	25
1.3 Технологія визначення рівня достатності ліквідності в банківській системі	38
РОЗДІЛ 2 РОЛЬ БАНКІВ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАБІЛЬНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ	50
2.1 Науково-методичний підхід до оцінки оптимального рівня податку на прибуток для банків в контексті забезпечення стабільності банківської системи України	50
2.2 Розвиток методичних засад типізації конкурентів банку при управлінні конкурентоспроможністю банківських послуг ...	68
2.3 Врахування фактору часу при формуванні бюджету маркетингових комунікацій банку	81
2.4 Управління банківськими установами з метою забезпечення їх фінансової стійкості	91
2.5 Науково-методичний підхід до оцінки та обґрунтування стійкості зростання банку	107
2.6 Організація взаємодії банку зі стейкхолдерами на засадах корпоративної соціальної відповідальності	121

РОЗДІЛ 3	ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ...	136
3.1	Кількісне оцінювання рівня привабливості інвестиційних інструментів на ринку	136
3.2	Теоретико-методичні засади первинного публічного розміщення акцій: сутність, механізм, учасники	157
3.3	Оцінка ризику використання операцій фінансових посередників у схемах легалізації доходів	180
3.4	Визначення індикатору фінансового стресу в Україні	193
	ВИСНОВКИ.....	211
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	216

ВСТУП

У будь-якій державі, незалежно від економічної системи та способу організації суспільних відносин, роль фінансово-банківської системи є надзвичайно важливою та ключовою. Саме фінансово-банківська система забезпечує економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів, забезпечуючи вільний рух капіталу, розрахунки суб'єктів господарювання, кредитування економіки, а також реалізацію цілого ряду інших функцій та завдань. Без розвинутої фінансово-банківської системи неможливо навіть уявити собі розвинуту економіку держави.

Сьогодні банківська система України – це один із найрозвинутіших елементів господарського механізму, оскільки її реформування було розпочате раніше за інші сектори економіки, що визначалося ключовою роллю банків при вирішенні завдань переходу до ринку. Саме банки відіграють основну роль в утворенні оптимального середовища для мобілізації й вільного переливу капіталів, нагромадженні коштів для структурної перебудови економіки, приватизації й розвитку підприємництва.

Досліджуючи особливості фінансової системи, зазначимо, що відбувається відображення сукупності складних і суперечливих взаємовідносин у суспільстві. Усі дії суб'єктів фінансових відносин мають бути узгоджені як з позицій індивідуальних, так і суспільних інтересів. Це вимагає комплексного підходу до управління фінансами на основі формування в країні цілісної фінансової системи. Усі складові цієї системи – державні фінанси, фінансовий ринок, страхування, фінанси суб'єктів господарювання – мають функціонувати злагоджено і забезпечувати реалізацію завдань фінансової політики. Важливим при цьому є наявність у державі обґрунтованої та виваженої фінансової стратегії і тактики, що забезпечує цілеспрямований фінансовий вплив на темпи й пропорції соціально-економічного розвитку.

Зауважимо, що ефективність фінансової системи перш за все залежить не лише від потенціалу, а й від оптимального розміщення фінансових ресурсів, раціонального інвестування та їх ефективного використання. Передумовою даного процесу є впровадження та використання сучасних технологій та методів діяльності в сфері фінансів. Отже, написання даної роботи є актуальним як з теоретичної так і з практичної точки зору.

Сучасний стан розвитку теоретичних та практичних аспектів стосовно ролі фінансово-банківської системи та особливостей її функціонування, сприяв формуванню фундаментальних висновків на світовому рівні. Серед зарубіжних вчених на особливу увагу заслуговують праці Р. Бернса, Д. Бойда, Г. Габбарда, Г. Голдсмита, Р. Дорнбуша, М. Зорге, Р. Левіна, Ж. Лопеза, Ф. Мишкіна, П. Роуза, А. Сенхаджі, Б. Сміта, Р. Сміта, Ф. Труссарда, М. Тьессе, І. Фішера, М. Хана, Е. Хюпкеса, С. Шарпа. Достатньо велику увагу зазначеним проблемам приділяють російські вчені, зокрема: І. Андрієвська, Ю. Бабічев, С. Глазьєв, О. Кнобель, А. Козловська, І. Левіна, Д. Левченко, С. Моїсеєв, В. Палій, П. Трунін, Л. Федякіна. та інші.

Протягом останніх років проблеми розвитку фінансово-банківської системи стали об'єктом дослідження багатьох українських вчених, серед яких, перш за все, необхідно назвати Алексєєнко Л. М., Базилевича В. Д., Васильченко З. М., Внукову Н. М., Гейця В. М., Грушко В. І., Задорожного Г. В., Кіреєва О. І., Корнеєва В. В., Криклія А. С., Кузнєцову А. Я., Лисенка Р. С., Лютого І. О., Мороза А. М., Науменкову С. В., Опаріна В. М., Примостку Л. О., Савлука М. І., Смовженко Т. С., Сохацьку О. М., Терещенко Г. М., Чухно А. А. та інших.

З погляду на достатньо високий рівень зарубіжних і вітчизняних наукових розробок з проблем розвитку фінансово-банківської системи, ще не вирішеними залишається низка питань проблемного характеру щодо обґрунтування впливу фінансово-банківської системи на розвиток економіки країни.

Мета науково-технічного звіту полягає в системному дослідженні теоретичних і практичних аспектів впливу фінансово-банківської системи на розвиток економіки країни.

Для досягнення поставленої мети дослідження було поставлено й вирішено такі теоретичні та практичні задачі:

- оцінити ефективність та результативність валютної політики НБУ;
- дослідити технологію координації грошово-кредитної та макропруденційної політики в Україні;
- розглянути технологію визначення рівня достатності ліквідності в банківській системі;
- проаналізувати технології забезпечення стабільності та ефективності діяльності українських банків;
- розглянути застосування нових методів планування та використання місцевих бюджетів;
- проаналізувати науково-методичний підхід до оцінки оптимального рівня податку на прибуток для банків в контексті забезпечення стабільності банківської системи України;
- дослідити розвиток методичних засад типізації конкурентів банку при управлінні конкурентоспроможністю банківських послуг;
- проаналізувати врахування фактору часу при формуванні бюджету маркетингових комунікацій банку;
- оцінити управління банківськими установами з метою забезпечення їх фінансової стійкості;
- визначити науково-методичний підхід до оцінки та обґрунтування стійкості зростання банку;
- дослідити організацію взаємодії банку зі стейкхолдерами на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- охарактеризувати фактори, що впливають на розвиток фінансово-банківської системи.

Об'єктом дослідження є розвиток фінансово-банківської системи.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування фінансово-банківської системи країни.

У процесі дослідження було застосовано такі загальнонаукові та спеціальні методи: структурно-логічний і семантичний аналіз; статистичний та структурного групування; кореляційно-регресийний аналіз; системного аналізу і синтезу, індукції і дедукції; наукової абстракції та порівняння.

Теоретичною базою та методологічною основою проведеного дослідження є наукові праці провідних вітчизняних і закордонних вчених з фінансів та банківської справи. Під час дослідження використовувалися матеріали науково-практичних конференцій, періодичні видання та фінансова звітність. Правове поле роботи забезпечили законодавчі та нормативно-правові документи з питань розвитку фінансової системи України.